

Tosca Menten

juffrouw POTS

met tekeningen
van Elly Hees

Van Goot

Hoofdstuk 0

Over Kaya, Simon en een verliefde juffrouw Francien

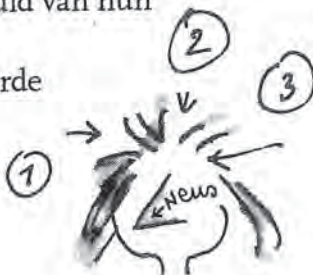
Dit boek gaat over Kaya van der Laken en over wat er gebeurde toen juffrouw Pots bij haar en Simon Stommel in de klas kwam. Dat dat afgrijselijke schepsel bij hen in de klas kwam zette Kaya's leven (en dat van Simon) totaal op zijn kop. Door de komst van juffrouw Pots deed Kaya voor het eerst in haar leven iets goeds. En dan nog meteen iets heel erg goeds ook! Ze kon het nog steeds niet geloven.

Maar laat ik bij het begin beginnen.

Kaya van der Laken en Simon Stommel waren de domste, sloomste en meest luië kinderen van de Regenwolkschool in Krabbedijk. Daar konden ze allebei niks aan doen, dat was de schuld van hun beroerde omstandigheden.

Kaya van der Laken had drie beroerde omstandigheden.

In de eerste plaats leek ze op tante Greet. Ze had drie kruinen boven haar voorhoofd waardoor haar haar alle kanten uit stak

behalve de goeie, en een neus die wel de goeie kant op stak, maar die per ongeluk harder was gegroeid dan de rest van haar gezicht. Net als de enorme neus van tante Greet. Die had ze nog nooit in het echt gezien, want tante Greet was dood. Als tante Greet nog had geleefd, had Kaya de neus ook niet gezien. Kaya's moeder had een hekel gehad aan tante Greet, omdat die eigenwijzer was dan drie ezels bij elkaar en luiër dan een vis die weigerde te zwemmen, zei ze. Het enige wat Kaya van tante Greet had, was een dagboekje dat tante Greet haar bij haar geboorte cadeau had gedaan voor later.

De tweede beroerde omstandigheid bestond uit Frank en Benny. Frank en Benny waren Kaya's broers. Die konden alles beter. Dat was niet zo gek, want Frank was tien jaar ouder dan Kaya en Benny twee jaar. Ze waren groter en sterker en hadden langer op school gezeten, waar ze zich ook nog eens uitsloofden en alleen maar tienen haalden.

De kleine Kaya trok zich daar in het begin niks

van aan. Ze stak overal haar nieuwsgierige tante Greet-neus in, kletste voortdurend net zo hard mee en als ze iets niet wist, vroeg ze eindeloos hoe alles kwam en waarom dan wel.

Frank en Benny hadden leuke grote broers kunnen zijn. Maar dat waren ze niet. Frank had geen zin in zo'n kleine zeurkous en Benny was een pestkop. 'Sukkeltje. Domkop. Dat snap jij lekker toch niet,' kon hij treiteren. 'Hou nou maar je mond, want jij wordt nooit zo goed als wij.' En hoe bozer Kaya daarom werd, hoe leuker hij dat vond.

Daar kwam nog bij dat haar moeder apetrots was op haar zoons. Als Benny pianospeelde, begon ze zelfs te glimmen. Misschien zou Kaya wel goed kunnen drummen, dacht ze zelf, maar iedere keer als ze dat zei, wilde haar moeder daar niks van horen.

'Drummen maakt herrie,' zei mevrouw Van der Laken steevast.

'De piano maakt ook herrie als Benny erop speelt,' zei Kaya dan.

'Dat heet muziek,' zei haar moeder fijntjes.

'En ik vind het lelijk!' riep Kaya boos.

'Omdat jij geen smaak hebt!' zei mevrouw Van der Laken. 'En kijk nou eens wat je doet!'

En dan keek Kaya naar de jus die ze per ongeluk niet over haar aardappels had gegoten, maar over het tafelkleed. Of naar het glas dat ze van de tafel had gestoten. Of naar de modder op het tapijt omdat ze haar schoenen was vergeten uit te trekken.

Eigenlijk was Kaya's moeder Kaya's derde beroerde omstandigheid. Kaya hoorde haar regelmatig tegen haar vader zeggen dat ze niet begreep waarom hun jongste kind zo dwars was. En dat Kaya helaas meer weg had van tante Greet dan van Frank en Benny, en dat er niets van haar terecht zou komen als dat niet gauw veranderde. Dan deed Kaya snel haar handen voor haar oren, maar de woorden van haar moeder floepten daar gewoon tussendoor.

Alles bij elkaar probeerde Kaya het tot haar zesde jaar goed te doen. Ze probeerde zich niks van Benny aan te trekken. Ze probeerde haar moeder niet te horen. Ze deed haar best. Haar uiterste best. Ze deed haar stinkende uiterste best en hoe meer ze haar best deed, hoe minder ze het goed deed. Net zo goed worden als Frank en Benny was gewoon een hopeloze opdracht.

En toen gebeurde er iets waardoor Kaya het

voorgoed opgaf. Het was niet eens zo'n bijzondere geschiedenis. Maar voor Kaya was het een van de belangrijkste gebeurtenissen uit haar leven.

Op een dag kwam Benny naar haar toe. 'Ik wed dat jij nog niet eens een bloem kan laten groeien,' zei hij treiterig.

'Wel!' zei Kaya.

'Niet!'

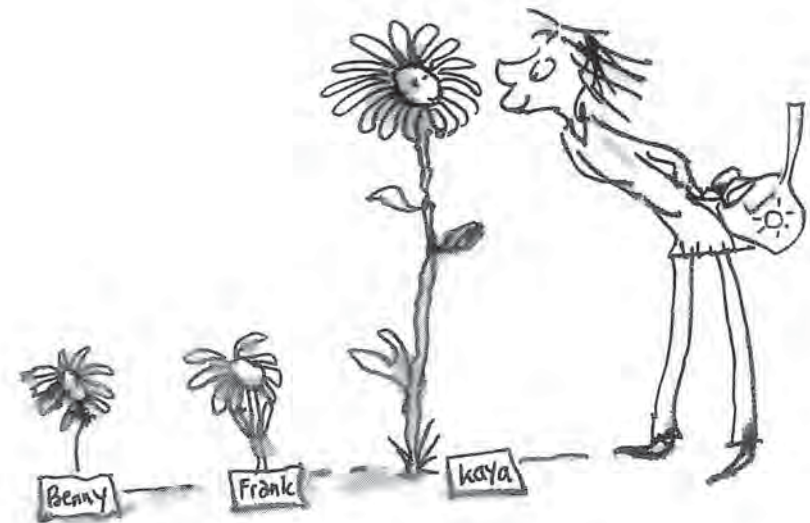
'Zullen we dan een wedstrijd doen?'

'Mij best!' zei Kaya.

Benny zorgde voor drie zonnebloempitten en Kaya kreeg de kleinste pit. Maar dat kon haar niks schelen. Nu zou ze laten zien dat ze best wel iets kon. Ze spraken af dat wie na twee maanden de hoogste zonnebloem had, een jaar lang de tafel niet hoefde te dekken.

Kaya zorgde voor haar zonnebloem alsof het een blinde kip was. Ze gaf hem water, voerde hem stukjes brood met pindakaas, noemde hem Bloemzonnetje en praatte honderduit tegen hem, waarbij het prettig was dat hij niet van die gemene dingen terugzei zoals Benny altijd deed. Bloemzonnetje zei zelfs helemaal niks terug en dat was reuzegezellig. Uren zat ze bij hem. Bloemzonnetje groeide en groeide. Door haar. Hij werd een meter hoog. Door haar! Twee meter. Door haar! Drie meter. Veel hoger dan de zonnebloemen van Frank en Benny! Allemaal door haar. Die wedstrijd ging ze winnen!

De woensdag dat ze zouden meten kwam steeds dichterbij. Kaya was helemaal in de wolken.

Ze hoefden morgen niet eens te meten. Iedereen kon het zo wel zien. Die van haar was gewoon het allerallerallergrootste.

Nou ja. En toen ging het toch weer mis.

Precies op dinsdagavond waaide Bloemzonnetje om. Gewoon, zomaar met een harde westenwind, die het juist op dat moment nodig vond om Bloemzonnetje omver te waaien en de bloemen van Benny en Frank te laten staan.

Het was het eerste wat Kaya die woensdagmorgen zag. Ze schoof de gordijnen open en zag maar twee zonnebloemen in plaats van drie. Het duurde even en toen zag ze ook die van haar geknakt naast die van Frank en Benny liggen.

Ze was razend. Laaiend. Dat er iets knapte in haar hoofd, zo boos.

'Het is niet eerlijk!' gilte ze. 'Ik had gewonnen! Bloemzonnetje was het grootst!'

'Gisteren wel,' grijnsde Benny. 'Maar vandaag niet meer. Jij hebt verloren.'

En toen liet Benny haar de stokjes zien die Frank en hij naast hun bloemen in de grond hadden gestoken voor als het ging waaien. 'Dus het is nog je eigen schuld ook,' fluisterde hij vals. 'Omdat jij stom bent. Alles wat jij doet mislukt. Ga de tafel maar dekken.'

Kaya was woest. Ze rende naar haar kamer. Ze ging op bed zitten. Ze huilde. Ze stampvoette. Ze ontplofte van nijd. En toen wist ze het zeker. Alles wat ze ooit zou doen zou altijd mislukken. Zelfs de wind was tegen haar. Ze werd nooit zo goed als Frank en Benny.

Op dat moment nam ze een besluit. Ze zou ermee stoppen. Ze zou nooit meer ergens haar best voor doen. Ze zou nooit meer ergens boos over worden en niks zou haar ook maar een sikkepit kunnen schelen, nooit, nooit, nooit meer. Ze zou de rest van haar leven een winterslaap houden. Gewoon eten, slapen, weer eten en weer slapen. Totdat ze honderd was.

Ze pakte het dagboekje van tante Greet, dat op een plankje boven haar bed lag, en besloot daar voor het eerst iets in te schrijven.

Op de eerste bladzijde stond een wens.

Tante Greet had geschreven:

*Door mijn lieve nichtje Kaya.
Als je iets doet, doe het dan goed.
En als je niks doet, geniet er dan van.*

Kaya keek naar de mooie krulletters. Dit had tante Greet speciaal voor haar geschreven. Tante Greet begreep haar helemaal. En zij begreep tante Greet. Als ze niks goed kon doen, moest ze ermee stoppen. Dat had ze zelf ook al verzonnen. En als ze niks zou doen, moest ze daarvan genieten. 'Ja, dat ga ik doen,' zei ze hardop.

Ze schreef op:

*Lieve tante Greet.
Ik ga nooit meer iets doen.
Dit was mijn dagboek.
Iedereen de groeten.*

Ze sloeg het boekje dicht en stopte het in de onderste la van haar bureau. Ze zou er nooit meer iets in schrijven, want ze zou niks meer meemaken. Ze liep naar beneden, ging bij de televisie zitten en zei niks meer. Ze stak nergens meer haar neus in, wilde niks, vroeg niks en deed

niks meer. Thuis niet, buiten niet en op school niet. Ze werd de sloomste duikelaar van de wereld. Klaar, punt, uit.

Dat was nogal verschrikkelijk, zou je zeggen, en dat was het ook. Gelukkig voor Kaya liep er in Krabbedijk nog iemand rond die het niet had getroffen met zijn omstandigheden, en dat was Simon Stommel.

Simon Stommel had geen slimme broers en leek ook niet op een of andere dode tante, maar op zijn vader. Die had een buik als een skippybal.

Waarschijnlijk gaf zijn moeder hun te veel eten, of het was aanleg, maar het was nu eenmaal zo. Een buik als een skippybal is niet erg, maar wel onhandig, vooral bij gym. En als Simon haast had.

Ten tweede was Simon dyslectisch. Hij haalde letters door elkaar en soms ook woorden. Daardoor ging het op school niet zo goed. Simon las slecht, schreef moeilijk en rekende beroerd. Daar werd hij zenuwachtig van, waardoor hij vlekken in zijn nek kreeg en alles nog slechter en moeilijker en beroerder ging. Vervolgens kreeg hij dan nóg meer vlekken, tot zijn nek zo rood was als een tomaat.

En de derde omstandigheid was dat Simon om de haverklap dingen zei die nergens op sloegen. Daar zou hij wel iets aan kunnen doen, als hij zijn hersens zou gebruiken. Maar op de een of andere manier deed hij dat niet, waardoor iedereen in zijn omgeving dacht dat hij misschien niet zo veel hersens had. Vaak had hij het zelf niet door. Maar af en toe had hij een heldere dag. 'O, wat ben ik toch dom,' riep hij dan wel tien keer op zo'n dag.

Het gelukkige toeval wilde dat Kaya van der Laken en Simon Stommel bij elkaar in de klas zaten. Daar zaten ze vanaf hun eerste schooldag naast elkaar.

Ze vonden elkaar meteen leuk, dat kun je zo hebben.

Al op de eerste dag kregen ze samen drie keer de slappe lach, de laatste keer omdat Simon een chocoladetaartje proefde dat Kaya voor hem had

gebakken in de zandbak. Hij vond de chocolade-taart van zijn moeder duizend keer lekkerder, klaagde hij met een vies gezicht. Daarna bleef hij wel een kwartier lang spugen. En iedere keer als hij het zand tussen zijn tanden uit probeerde te peuteren, kreeg hij nieuw zand in zijn mond, omdat dat onder zijn nagels zat. Daar moest Kaya zo om lachen, dat ze bijna in haar broek plaste. Ten slotte gaf ze Simon haar beker limonade, waarmee hij alles wegspoelde. Ze kwam zo vrolijk thuis, dat zelfs Benny haar humeur niet kon bederven.

De volgende dagen bleek dat lachen met Simon net zo vanzelf ging als ademen. Soms schoten ze al in de lach als ze elkaar alleen maar zagen. Als ze niet lachten, luisterde hij geduldig naar haar, zonder gemene dingen terug te zeggen. Hij vond haar tante Greet-neus en haar kruinen niet raar, maar grappig. En andersom was het precies hetzelfde. Kaya nam al Simons domme opmerkingen serieus, zijn skippybalbuik was een lekker kussen als ze op het gras lagen en als Simons nek rood werd, probeerde ze hem net zo lang op te vrolijken tot hij weer wit werd.

Ze vonden elkaar de leukste persoon die ze kenden en ze speelden iedere dag met elkaar.

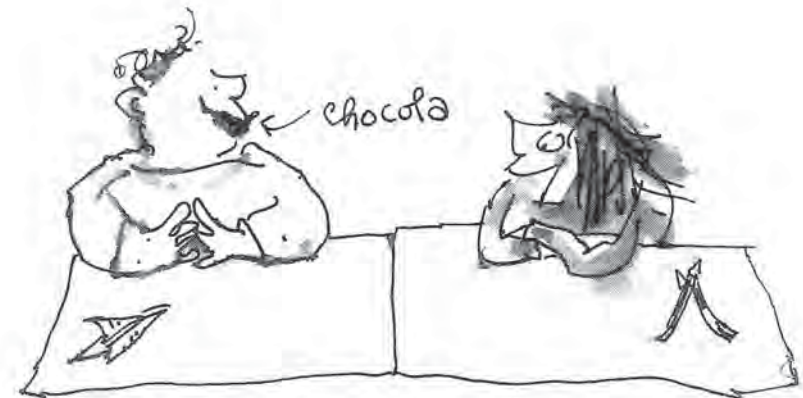
Natuurlijk wist Simon van Bloemzonnetje. Hij had hem zelfs nog een keer een paar slokjes chocolademelk gevoerd, terwijl Simon chocolademelk weggeven bijna nog moeilijker vond dan hardlopen met zijn skippybalbuik. Toen Bloem-

zonnetje omwaaide, was Simon net zo boos geweest als Kaya. En toen Kaya hem vertelde dat ze nooit, maar dan ook nooit meer iets zou doen, en voor de rest van haar leven een winterslaap zou houden, zei Simon meteen: 'Dan doe ik met je mee. Met niks doen, bedoel ik.'

'Je doet al bijna niks,' zei Kaya.

'Dat is toch goed? Dan ben ik er al een beetje aan gewend.'

'Oké,' zei Kaya. 'Vanaf vandaag doen we allebei niks meer.'

'Behalve samen lachen, hè?' zei Simon.

'Natuurlijk. We zijn wel in winterslaap, maar niet voor elkaar.'

En vanaf dat moment zaten Kaya en Simon samen niks te doen op de voorste rij in de klas. Terwijl de andere kinderen het leuk vonden om te leren rekenen, wilden weten waar hoofdsteden lagen, en het niet gek vonden om te zoeken naar

het onderwerp van een zin, zaten Kaya en Simon uit het raam te kijken, naar elkaar te knipogen of gewoon een beetje voor zich uit te dromen.

Thuis hadden ze goede gesprekken. Die gingen meestal over Simons zorgen. Simon kon zich soms ineens om de gekste dingen zorgen maken. Hij vroeg zich bijvoorbeeld een keer af of hij zou kunnen ontploffen. Hij vroeg dat met volle mond, omdat hij daar net een reep chocola in gestopt had.

‘Zou ik kunnen ontploffen?’ vroeg hij.

‘Nee joh, volgens mij groeit je vel gewoon mee,’ had Kaya gezegd.

‘Word ik dan alsmaar dikker?’

‘Ik denk het wel,’ zei Kaya. ‘Als je dik bent, doe je niks en als je niks doet, word je dikker. Dus als je dik bent, word je dikker. Daar kun je niets aan doen. Totdat je per ongeluk een keer dunner wordt. Dan werkt dat precies andersom.’

Simon had haar ongelovig aangekeken. ‘Dus als ik één kilo afval, val ik daarna vanzelf twee kilo af?’ vroeg hij.

‘Ja,’ zei Kaya. ‘Wanneer ga je dat doen?’

‘Dat doe ik dan later, als ik groot ben,’ zei Simon. ‘Als ik dat tenminste durf. Straks word ik zo dun dat ik wegwaai.’

‘Dan hou ik je wel vast,’ beloofde Kaya.

Toen namen ze nog een reep chocola.

Ja, dat waren goede gesprekken waar ze allebei iets aan hadden.

Als Simon zich zorgen maakte over de rode vlekken in zijn nek, zei Kaya dat een giraf nog

veel meer vlekken in zijn nek had en dat iedereen dat altijd zo’n mooi dier vond. Daar werd Simon vrolijk van omdat hij best op een giraf wilde lijken, en Kaya werd blij omdat ze Simon zo goed had kunnen opbeuren.

En als hij weer eens uitriep dat hij dom was omdat hij letters door elkaar haalde, zei Kaya: ‘Jij bent een van de weinige mensen die nieuwe woorden maken. En ik vind bootrosje een veel mooier woord dan roodborstje. Dus eigenlijk ben jij knap. Maar ik ben wel de enige die dat zo ziet, hoor, geloof ik.’

En op een keer, toen Simon klaagde dat hij voor de zoveelste keer precies het verkeerde had gezegd, zei ze: ‘Niemand kan zo veel stomme dingen zeggen op een dag als jij. Dat is heel bijzonder. En jij bent waarschijnlijk de enige jongen op de wereld met een papegaai die zichzelf dom vindt.’

‘Huh?’

‘Omdat dat beest jou napraat natuurlijk!’ giechelde Kaya.

Jullie begrijpen wel: dat deze twee elkaar kenden was voor allebei een groot geluk. Ondanks hun pech konden deze twee sukkel samen lachen. Ze zouden het altijd voor elkaar opnemen, wat er ook gebeurde. Kaya hoorde bij Simon en Simon hoorde bij Kaya en daar kwam niemand tussen. Ze trokken zich van niemand iets aan en dat ging uitstekend. In de klas waren ze gewoon klassenvulling, Simon iets meer vulling dan Kaya. Zelfs hun